

16.8x19.65	1	עמוד 3	ידיעות אחרונות - כותרת	07/08/2025	94956830-4
בנימין זאב הרצל - בהקשר לציונו - 80790					

לחשב מסלול מחדש :

אבי שילון

על החזון ושברו

לחשב מסלול מחדש

התנועה הרוויזיוניסטית, שייסד הימין הציוני, קיבלה את שמה בשל כוונתה לבחון מחדש את הציונות. בדיוק אחרי מאה שנים נמצאת התנועה הציונית בשלב קריטי, שמחייב שינוי מידי

כמו מדינה ספרטנית ושנואה בעולם זה לא פתרון. והפלסטינים יישארו כאן גם אחרי שהמלחמה תסתיים. ואף מנהיג ישראלי – משמאל או מימין – לא מעניק תשובה לגבי העתיד איתם, אן, לפחות, מציע פעם אחת לנאום בפניהם ישירות. לדרוש, לבקש, להציע. לנסות שינוי עמוק במציאות.

גם להירתע מהאופן שבו הוחלף יושב ראש ועדת חוץ וביטחון בבווע ביסמוט רק כי הוא נוח יותר לנתניהו זה קל. זה ברור. אבל מדוע אף פוליטיקאי – מימין ומשמאל – לא מעז לומר שעד שלא נחליף את שיטת הבחירות היחסיות, לבחירות אזוריות/אישיות הבעיה לא תיפתר, שכן הפוליטיקאים יישארו תלויים רק בבייס שלהם, אף שהוא מיעוט בחברה הכללית.

גם בשאלת החרדים אף אחד לא מעז לדון בשאלות העמוקות שמעבר לסוגיית חוק הגיוס. הרי בעוד קצת יותר מעשור כמעט כל אזרח חמישי בישראל יהיה חרדי. לא בטוח מה יקרה: ייתכן שדווקא כשיחושו ביטחון, רבים מהם יעדיפו להשתלב בחיי החברה החילונית כמו האורתודוקסים המודרניים באמריקה. אבל ייתכן שהם יבקשו ויוכלו, באופן טבעי, להפוך את ישראל לדתית יותר. האם מישוה נערך לסיטואציה כזו?

נראה ששכחנו מהר מדי את האמירה הפופולרית "אחרי 7

באוקטובר שום דבר לא יהיה כמו שהיה", שרווחה בחודשים הראשונים למלחמה. אבל זה עדיין נכון. אנחנו נמצאים בצומת היסטורית שִׁי7 באוקטובר היה, כך נראה, רק נקודת הפתיחה שלה. ואנחנו נחליץ ממנה בהצלחה רק אם נבחר כיוון חדש. לכן דרושה לנו אלטרנטיבה רעיונית חדשה ונועזת, כזאת שתכיר בכך שאפשר "לנצל" את האסון שעבר עלינו, ועובר גם על הפלסטינים יש להודות, להזדמנות לעתיד טוב יותר.

בלהט האירועים מעטים שמו לב לעובדה שהימין הציוני נוסד כמפלגה פוליטית על ידי זאב ז'בוטינסקי ותומכיו בדיוק לפני מאה שנים. התנועה נקראה רוויזיוניסטית, משום שהיא ביקשה רוויזיה, כלומר בחינה מחדש של הציונות שנוסדה כתנועה על ידי הרצל 28 שנים לפני כן. הציונות ניצבה אז, בעיני הימין, בפני משבר ולכן הם תבעו, אם לתמצת, את ארץ ישראל משני עברי הירדן, לזנוח את הממד הסוציאליסטי והתנגדו לדרך המדינית של חיים ויצמן שנתפס כמתון מדי.

נדרשו לתנועה הרוויזיוניסטית, שממנה צמח מנחם בגין, למִעלה מ־50 שנים עד שהליכוד זכה בשלטון ומאז 1977 הוא מושל כמעט ברציפות. אני מציין את התאריכים ההיסטוריים האלה משום שגם עכשיו נמצאת התנועה הציונית כולה, שוב, בשלב קריטי שמחייב רוויזיה חדשה: אומנם השגנו מדינה יהודית, אבל היא הייתה אמורה לאפשר לנו להיות עם ככל העמים, להפחית מאוד את האנטישמיות, להבטיח ביטחון לתושביה, לחיות בשלום עם הערבים, ולהציע תרבות יהודית שתישען על ערכי העבר, אבל תהיה מודרנית ונטולת כפייה דתית. לעומת זאת, אנחנו נמצאים בנקודת שפל היסטורית שבה כמעט אף אחד מעקרונות היסוד של הציונות לא ממומש.

והבעיה היא שהמערכת הפוליטית, על שלל מפלגותיה ומנהיגיה, לא מציעה אלטרנטיבה אמיתית, למרות שהשעה מבשילה להכרעות ותיקונים היסטוריים. כך, למשל, לכאורה יש אצלנו ויכוח אם לסיים את המלחמה בעזה או להתמיד בה – אבל גם אלה שתומכים בסיום המלחמה, בצדק מן הסתם, וגם אלה שרוצים להמשיך, לא מעיזים לומר מה יהיו יחסינו עם עזה בעתיד. להגיד שבכל מקרה נצטרך להעמיד מולם צבא חזק ומודיעין משוכלל זה קל. זה ברור. אבל לחיות

אנחנו נמצאים בנקודת שפל היסטורית שבה כמעט אף אחד מעקרונות היסוד של הציונות לא ממומש, והמערכת הפוליטית, על שלל מפלגותיה, לא מציעה אלטרנטיבה